

DIRECTOR
Dr. AUGUSTIN POPA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

Un șir garmond : 6 Lei. La
publicări repetate după
invoială

Unirea

REDACTOR:
Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foale bisericescă-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Calm și măsură

Pentru cei ce discută numirea de mitropolit

Suntem în Septembrie și încă nu avem mitropolit la Blaj. De ce această întârziere neobișnuită? Că din Mai până acuma, slavă Domnului, ar fi fost vreme destulă să se scrie un firman de numire. Din a cui vină și pricină se încurcă lucrurile? Cine le abate din drumul lor firesc?

Sunt întrebări firești, cari se vor pune tot mai stăruitor. Nimic nu poate opri discutarea lor în presă. Oricât am vrea și am încerca noi să facem liniște deplină în jurul unei chestiuni care nu se rezolvă pe calea publicității, nu ne facem iluzia că vom reuși. — Suntem însă în drept și datorii să cerem tuturor celor cari se agită pe această temă un lucru, care nu se poate refuza: respectul adevărului. Cel puțin în ce privește faptele sigure, neîndoioase, petrecute în văzul lumii întregi.

Cum a fost, de ex. alegerea de mitropolit din 6—7 Mai. — Ea va rămâne o pagină de glorie în istoria bisericii noastre. Fiindcă a fost cum nu se putea mai înălțătoare. Un adevărat act liturgic, săvârșit în plină concentrare, cu mare solemnitate, în fața altarului, pecetluit de florii jurămintelor grele rostite de cei mai venerabili 100 de preoți cărunți ai altarelor noastre. Au rămas impresionați și cei străini de legea noastră. Trimișii diferitelor gazete, cari văd multe în viață și nu se emoționează prea ușor, au scris rapoarte în cari vibrează simțire adâncă și admirație sinceră.

Cu ce drept și cu ce obraz cutează acum cineva, oricine ar fi el și oricât de guvernamentală gazeta în care scrie, să caute pe te în soare și să încerce a întuneca lumina de toți văzută și constatată? Dar ce, s'au schimbat conștiințele celor 100 de protopopi cărunți pentru un svon de stradă despre căderea guvernului? Atâta lucru l-a făcut să și uite jurământul în fața altarului? O mai neghioabă insultă nici că s'ar putea născoci. Apoi: ce grozăvie, dacă unul sau o mie de credincioși, din Făgăraș ori din Europa și jur, se plimbă în fața catedralei din Blaj în timpul alegerii? Și încă de sigur, că unii și alții și alții și unii, au vorbit înainte de alegere, au făcut prognosticuri și combinații felurite. Asta se cheamă „campanie”; și încă „malonestă”? Inseamnă ceva astfel de „campanii” la o alegere făcută sub jurământ, înaintea altarului? — Încă odată deci: se poate scrie, mult și bine, dar respectând riguros adevărul și proporțiile lucrurilor. Altfel se produce furtună... într'un pahar cu apă.

Se înțelege de sine, că această datorie apasă mai greu asupra membrilor clerului nostru. Ei trebuie să-și cântărească sever fiecare cuvânt. Nu numai pentru a nu greși, ci și pentru a evita puțința unei răstălmăcirii. — Și să se țină în linia de gândire a Bisericii. Este cludat, ca un om al altarului să căneze guvernul, pentru că nu i-s-a comunicat regulamentul alegerii de mitropolit. Fiindcă, se știe, nu trebuie să i-se comunice. Și, oricum, guvernul își știe el apara drepturile sale. Mai mult chiar decât trebuie. — În urmă: Episcopii noștri nu fac politică. Deci, nici la mitropolie n'au fost candidați de cluburi politice. A lăsa să se înțeleagă contrarul, e o mare greșală și un mare neadevăr. Sperăm că am fost înțeleși și nu va fi nevoie să mai revenim!

Lucrul care trebuiește

Scurte precizări la mult discutata problemă a chemării preotului de azi
de prof. DUMITRU NEDA

Foala bucureșteană de delicată conștiință creștină, *Farul Nou*, între altele probleme de mare însemnătate a pus și problema chemării preoțești. Și a tratat-o, prin peana d. *Dr. Nicolae Popa*, cu multă reverință și bun simț. La fel purcede mai nou, în coloanele aceleiași gazete, d. *Dr. George Rusu*, discutând aceeași temă și insistând cu predilecție exclusivistă asupra ideli că preotul trebuie să fie sarea pământului prin rolul său de îndrumător al vieții sociale. Asta pentru că să nu ajungem la stările din Rusia, Mexico, Spania și Germania. Unde iusă, așa lasă să se înțeleagă, altfel vom ajunge în chip fatal.

Nu pot împărtăși pe deantregul aceste vederi, din simplul motivul că-s unilaterale și incomplete. Se tot uită că același Hristos care a spus apostolilor Săi că ei sunt sarea pământului, le-a mai dat să înțeleagă că ei nu sunt din lumea aceasta; că același Hristos care nu osândește pe Marta ce se ostenește cu grijile lumii acestela, laudă pe Maria preocupată mai presus de toate de ale sufletului; de *singurul lucru care trebuiește*; că același Hristos care satură, prin miracol, mulțimile flămânde, chemat să dirime, cum s'ar zice, o chestie familiară-socială între doi frați, declină dela Sine așa ceva, cu lămurirea concludentă: Cine m'a pus pe mine împărțitor între tine și fratele tău?

Să fim bine înțeleși: Nici prin minte nu ne trece să scoatem cu totul materialul din activitatea preoțească. Pentru că una ca aceasta e și nefiresc și cu neputință. Preotul e și el, ca orice ființă omenească, o mixtură de mater și spirit, care trăiește și activează în mijlocul contingențelor materiale. La el însă primatul îl are spiritul în așa măsură că toate celelalte cad pe al doilea plan. Sluga lui Hristos trebuie să caute întâiu împărăția lui Dumnezeu, având asigurare de sus că în acest caz toate celelalte i-se vor adauge. La din contra e aramă sunătoare și chimval răsunător, admirat de câțiva străini într'ale spiritualității evanghelice. Ori, ca să folosim o expresie a sf. Bernard, este *simia in tecto*, o malmușă pe coperiș, bună să distreze pe anumii admiratori de panglicari sui generis, nici de cum însă pe cei ce văd în preot pe ispravnicul tainelor lui Hristos și așteaptă dela el să se dovediască fără doar și poate ca atare.

Biserica a fost conștie de acest lucru chiar dela început. Ce-l mai ziditor, din punct de vedere social, ca faptele trupești ale îndurării, și totuși îi vedem pe apostoli că îndată ce bagă de seamă că slujba meselor prea-l împiedecă dela datorința lor principală: vestirea cuvântului și botezarea, se sustrag dela

aceea slujbă trecând-o altora. Iar — ca să folosim un termen modern —, pentru așa zisa activitate socială își aleg împreună lucrători și împreună lucrătoare din lumea mirenilor. Așa sunt Audronic, Ruf, Phlegon, Persis, Hermas, Acvilla, Priscilla, Iunia, și celalalți mulți. Și când e vorbă de vindecarea societății păgâne de boala sclăviei vedem că Mireasa Domnului, oricât a durut-o această plagă socială, nu luptă împotriva ei fățiș, pe front deschis, ci cu încunjur, *indirect*, formându-și un cler superior din punct de vedere al intelectualității și moralității, în stare ori când să repete îndemnul apostolic: Fiți nouă următorii, cum și noi lui Hristos! Și când s'a atins acest obiectiv: Preotul, alter Christus, să imbibe sufletele de sufletul lui Hristos de care mai întâiu el e plin, atunci robul Domnului și-a plinit într'adevăr chemarea.

Atunci cade și sclăvia. *Reflexele sociale* se vor resimți pe toată linia unde se vor afla conștiințe formate în școala lui Hristos: în administrație, în armată, în școală, în fabrici, în politică, în comerț, în economie, — pretutindenea. Așa se mântuie societatea prin Biserică și slujitorii ei. Sau cum se exprimă *E. Michel* în splendida sa lucrare: *Mislunea eclesiastică a mirenilor* (Berlin, 1934): „Biserica mântuie sufletul prin credința pe care i-o dăruiește; sufletul mântuit, la rândul său, tămăduiește lumea cu fapta credinței, cu labirea”. Aceasta-i, de altfel, și convingerea Sf. Părinte *Fiu XI*, cuprinsă în scrisoarea adresată cardinalului Segara de Toledo: „Conștiințele creștinilor trebuie formate, prin osteneala obștească, într'un spirit așa de tare și de pronunțat creștin, cât în toată vremea și în orice situație a vieții private ori publice să fie în stare să afle soluția creștină a multelor probleme ce se imble de sine”. — Aici însă nu se ajunge cu preoți cari se macină în mărunțurile contingențelor materiale!

Preotul să fie preot *mai presus de toate*. Jertfelnicul s'a dedicat; jertfelnicului, din și prin sugestiile jertfelnicului să trăiască și-e și și altora. Idealul său nu poate fi altul decât acela de a lumina, încălzi și afinți suflete. Se înțelege însă că pentru a putea da, trebuie să ai. Și ca să ai, trebuie să aduni. Și un suflet risipit în preocupări materiale nu prea are nici vreme și nici gust pentru îmbogățire într'ale spiritului. În amvon, pe catedră, în scaunul mărturisirii, în contactul zilnic cu sufletele vă îl sec, rece; o floare de gheață. — Să ne creadă d. Rusu că, durere, cunoaștem asemenea exemplare și nu dorim de fel să le vedem multiplicându-se.

Cătu-l pentru înflăcarea preoștelor în pro-

blemele vieții sociale, aceea se face cu vârf și îndesat la școalele noastre de teologie. Avem doar, har Domnului, catedră specială de sociologie și chiar și de medicină pastorală și afară de aceasta, câte referințe sociale nu obvin mereu în dreptul canonic, morală, istoric, etică naturală, și celelalte discipline teologice. Așa că dacă ar fi ceva de dorit dela tânăra generație de preoți, apoi nu cunoștințe sociale ci realizarea lor în spirit strict creștin ar fi să se aștepte. Ceeace avem indicii că se și face. Și se va și resimți tot mai bine, pe măsură ce vom avea tot mai mulți preoți cu înaltă vreață sufletească, fără să se amestece ei direct în toate amănunțele vieții extrabisericești. Un sf. Vasile, sf. Vincențiu de Paul, sf. Iosif Cottolengo, sf. Ioan Bosco și alții ca ei au făcut enorm chiar și în lumea convingerilor materiale și sociale tocmai pentru că au fost preoți sfinți; pentru că au știut să trăiască în lumea spiritului, fără să se cufunde în materii, și au știut să împrumute și altora suflet din sufletul lor. Celelalte apoi, — vorba Scripturii. — li-s'au adaus lor. Cum se vor adauge totdeauna muncii apostolice, fie că se va săvârși la sate ori la orașe; în școale primare ori la universitate, în cadrele Agrului ori Astrului, între intelectuali subțiri ori plurgari și palmași grei la pricepere. Preotul care-i preot în înțelesul evanghelic al cuvântului va întruni ipso facto toate însușirile de lipsă pentru a fi la locul său și azi, și mâine, și în toată vremea, așa cum îl dorește și d. Rusu. — Și mai mult decât atâta. Chiar și sub raportul social. Firește că ajutat de mireni aduși, prin osârdia apostolică a preotului, la conștiința datorințelor lor de împreună luptători cu slujitorul altarului în oastea lui Hristos.

Despre ceace mai multe cu alt prilej.

Instrucție catehetică organizată.

Nu-i la noi. Dar dacă aiurea se poate, de ce nu și la noi?

Pilda o dă arhiepiscopia Chieti din Italia. Aci, ca într'alte părți ale lumii catolice, a luat ființă asociația Acțiunea Catholică. În cadrele acestora, la rândul său, s'a înighebat un

„Ufficio Catechistico“, unic până acum în felul său. De președinte îl are pe vlădica. La ordinele Oficiului Central stau patrușprezece „zone“ cu câte un preot ca director și altul ca vicedirector. Datorința acestor directori este să treacă dispozițiile Oficiului Central singuraticelor grupe parohiale și să controleze executarea lor.

Grație acestei organizații s'a ajuns la o vreață nouă într'ale catehizării. Mai mult: s'a introdus și pe teritoriul acelei eparhii bunul obicei cu întrecerile catehetice, la carl, an de an, pleacă dela centru comisii examinatoare cari să aleagă pe cei potriviți de a lua parte la întrecerea cea mare, pe țară, pentru câștigarea titlului „Imperatore della dottrina cristiana“. În felul acesta s'au examinat anul trecut la catehism nu mai puțin de 11551 școlari.

Aviz Agrului nostru, care-i frate bun cu Acțiunea Catholică.

Congresul Agrului diecezan din eparhia Lugojului. Pe ziua de 14—15 Sept. a. c. va avea loc al doilea Congres diecezan al Agrului din eparhia Lugojului, în târgușorul de seamă Hațeg, de care se leagă atâtea amintiri istorice mai vechi și mai noue.

Tot în ziua de 14 Sept. înălțarea Sf. Cruci, se va face și un pelerinaj la Mănăstirea Prislopului din nemijlocita apropiere a Hațegului.

Ca acest congres să poată fi o manifestație vrednică de însemnat în anele Agrului, e de dorit ca credincioșii de-al noștri de pretutindeni să ia parte la aceste serbări. Ceeace credem cu tărie că va și fi.

Pentru înlesnirea deplasării, C. F. R. face obișnuita reducere de 50% la grupuri de câte 60 persoane.

Serbările se vor desfășura conform unui program bogat, anume întocmit. Intre altele se va binecuvânta solemn, în cadre de slujbă arhierescă, biserica din Hațeg, cu participarea corului „Lyra“ din Lugoj; se va face o procesiune euharistică; se vor da concerte

pentru intelectuali și popor. — Sunt nădejdi că va fi o splendidă manifestație religioasă-culturală română.

Sfințirea bisericii din Unirea (Vințul de Sus)

Credincioșii greco-catolici din parohia Unirea au ajuns, după multe jertfe și străduințe a oamenilor de bine, să alba bucuria de a vedea înălțându-se primul locaș românesc de închinăciune în fosta capitală a scaunului săcuesc al Arșezului.

Sâmbătă în 31 August și Duminică, 1 Sept. c. frumoasa biserică, cheltuelile căreia s'au ridicat la aproape un milion lei, a fost consacrată din partea P. S. Iuliu, Episcopul Clujului, invitat în acest scop din Partea Mitropoliei dela Blaj. Delegați ai P. V. Consistor din Blaj au fost Rev. Dr. Victor Macavelu vicar capitular și Ștefan Roșianu canonic. Serviciul de diaconi l-au prestat pâr. Dr. S. Todoran prof. de teol. și Dr. I. Cristea secretar mitropolitan. Clericii Florea și Stoica au susținut strana în ziua de Sâmbătă, iar Duminică și-a dat concursul corul gr. cat. dela Aiud.

Actul sfințirii a fost un prilej de sărbătoare bisericească și națională. Mille de credincioși din toate comunele învecinate, în frunte cu preoșii lor; protopopii din Ocna Mureșului, Luduș, Luna, Aiud, Turda; autoritățile județene în frunte cu prefectul județului Turda I. Modrigan și mulțimea de intelectuali din întreg jurul au ridicat prin prezența lor nimbul actului consacării. Banderii de călărești, porți de triumf, fanfara batallionului 6. V. M. Aiud, discursuri de bineventare, și mil de credincioși în halne de sărbătoare au primit pe P. S. Episcop Iuliu Hosau și pe reprezentanții Blajului.

Actul consacării și liturghia solemnă slujită de P. S. Episcop și săborul de preoști pe terasa bisericii, pentru a putea fi ascultată de marea mulțime a credincioșilor, precum și predica P. S.-ului Episcop au înălțat inimile credincioșilor.

Foia „Unirii“ De profundis

Atât de mult se interesează frații preoști de pastorația din închisoarea Aiud, încât cred, că nu va strica să spun câte-o vorbă despre acest iad pământesc și... sufletele credincioșilor mei.

Hotărât, Aiudul este cel mai mare penitenciar din țară, nu numai pentru celulele lui vestite, (vezi „Ilustrațiunea Română“ din vara asta) ci și pentru ordinea, disciplina, curățenia și administrația exemplară.

Răufăcătorii, în număr azi de 700, din toată România, se adăpostesc la „răcoarea“ noastră, unde preoșii de toate confesiunile îl luăm în primire, cu îndatorirea sfântă, de a-i reda societății ca elemente utile, bisericii reînolși sufletește, căliți prin focul suferințelor și a căinței... Intrucât ne reușește, numai bunul Dumnezeu știe.

Toți cari sunt jocul patimilor, neînfrânați sufletește, cari cred, că morala creștină este făcută ca să fie nesocotită, ajung în moara Tribunalului, și aceste se îngrijesc să macine materialul uman... îl macină săptămână de săptămână... acest măcinș se încarcă în duba (vagonul special pentru deșinuși) ce pleacă Lună dela București, și îl descarcă în diferite închisori ale țării; așa, că în fiecare marș ne primim și noi — materialul.

Marșia se face încarcerarea, și tot atunci primul contact al răufăcătorului cu duhovnicul său. Acest contact adeseori e o scenă tragică, zguduitoare, când omul împetrit în rele, trecut prin atâtea foruri de judecată, unde s'a apărut cum a putut, negând cât a crezut de folositor în instanțe — se descarcă sufletește. Știe că e închis dosarul, sentința definitivă, are 5—10, 15 ani; sau e „vleșăș“ și — să uită la mine, ca la un judecător, fără încredere, fără licărire în priviri, adeseori apatic, fără nădejde și desperat.

Cine crede, că pastorația acestor suflete e ușoară, cât de amar se înșală; cine crede, că arestatul își deschide inima la vorba întâi... nu a avut de a face cu criminali. Dar vorbească faptele.

În cutare zi întâmpin un volnic de 38—40 ani, credincios de-al meu; îl duc în biroul preotului și stăm de vorbă. Privirea încrunțată, nu se uită în ochii mei, îmi refuză scaunul ce-l ofer și răspunsurile le dă smâncit.

— Părinte, lasă-mă în pace!

Cum să-l dau pace, acestuia ce nu are pace în suflet? Și vorbesc, descos, vorbesc, întreb.

— Părinte, totul e înzădar.

Iată un suflet bolnav. Și încep tratamentul.

— Părinte, Dumnezeu nu e drept, și nu e bun, cum am crezut.

— Spune dragă ce ai pe inimă, cu mine poți vorbi cum îți place. Nu sunt judecătorul ci prietnul tău. Ai pretinzi? Ai soție și copii?

Vorbește cu așa încredere, cum ai sta de vorbă cu soția ta, cu tine însuși.

Un tremur ușor îl cuprinde. Își deschide larg ochii, ca în momentul următor să se coboare pe frunte un nor și mai întunecat.

— Părinte, Dumnezeu nu e drept și nu e bun. De ce m-a bătut pe mine atât de amar, pentru o singură greșală, și alți ticăloși nu pășesc nici un rău?

— Ca să-ți răspund ar trebui să știu, de ce e vorba. Spune-ți năcazul și volu vedea, și eu ce te amărește.

— E prea greu, Părinte!

— Dă crezi, că numai D-tale ți-e greu? Vezi, închisoarea e plină de oameni, lumea întreagă geme de năcăjiți. Nădejdea la Dumnezeu, și greutatea se ușurează.

Incepe istorioara. Scurtă, tragică, sfâșietoare, cum numai în penitenciar poți auzi.

— Eram gospodar înstărit, pe Mureș în părțile Aradului, soție bună, doi copilași frumoși. Atâta îmi erau de dragi. Cu ei pe genunchi îmi trăiam viața în liniște, pace și fericire. Muncă și rugăciune, cuib de bucurii, fericit; nu mă depărtam de casă, nici în beșii, nici în altele. Cu adevărat pe atunci ziceam: Ce bun e Dumnezeu... Și vine o zi fără noroc, vine ceasul rău care ne paște.

Omul își simte glasul sugrumat, ochii sticloși, secl, reci, privirea fixă se oprește cu un nod în grumazi...

— Părinte, Părinte zice — dar nu zice ci geme.

După recepții a urmat un banchet pentru 150 persoane. Au tostatat P. S. Episcop Iuliu pentru Preafer. Părinte dela Roma și pentru M. S. Regele. Revsm. vicar capitular Dr. V. Macaveiu pentru Episcopul consacrat; prefectul Modrigan — aducând solia dior ministri al cultelor și al justiției, cari și-au dat și dănașii contribuția — ridică păharul pentru reprezentanții Blajului în frunte cu vicarul capitular Dr. Macaveiu; Dr. Ioan Băltariu, notar public Alud, în numele Agrului omagiază pe P. S. Episcop și pe d. Emil Neamțu insp. penitenciarului din Alud, care cu concursul condamnaților a săvârșit toate lucrările; pâr. Iuliu Căpăneanu, parohul Unirea I, unul din ctitorii noiel biserici, înșiră jertfele aduse pentru noul locaș dumnezeesc și închină pentru binefăcătorii bisericii; preotul reformat din loc pentru dragostea reciprocă ce trebuie să însuflețească pe soldații lui Hristos; preotul local Teodor Radu, care-și vedea zelul și străduințele încununat de succes, pentru Episcop și binefăcătorii; prot. distr. Emil Pop din Ocne pentru organele administrative; prot. Gavrilă Pop din Luna p. preotul local și p. di Dr. Traian Migea f. primpretor, unul din ctitorii bisericii. De încheiere P. S. Episcop Iuliu a mulțumit tuturor pentru dragostea frățescă și lucrul plăcut lui Dumnezeu săvârșit la Unirea.

Pentru poporul străns în plață a grăit di prof. Ovidiu Hulea dela Alud și pâr. local Teodor Radu. Seara a avut loc un concert dat de corul Astrei din Alud. În program s'a intercalat conferința di prof. O Hulea despre Lourdes.

Comitetul de aranjare, în frunte cu parohii I. Căpăneanu și I. Radu, primpretor Ilie Sabău, notarul Moldovan, primarul Gh. Metea și ajutorii lor, merită toată lauda pentru felul cum au știut să organizeze serbările sfîșirii bisericii din par. II Unirea, de unde toată lumea a plecat elevată sufletește. (cs).

Roadele educației bolșevice. Sunt de așa natură că pun pe gânduri până și pe matadorii comuniști. Pravda din Leningrad

— Mă aproptu de ei. Li pun mâna pe cap. Fiorul mă cuprinde și pe mine. Liniște desăvârșită ne înconjoară, dară neliniștea, remușcarea și amintirea lui mută... mă cutremură.

— A venit ispița. Câțiva prietini mă chlamă la un păhar de vin. Soția mă îndeamnă dulce: mergi și tu odată. Nu a știut biata unde mă mână.

Nu pot descrie forma acestei povestiri. Nici starea sufletească a bietului om, când și-a descărcat sufletul.

— Am mers la beut. Din puțin mult, apoi beția și... curvia.

— M'am umplut de boale lumești; mi-am umplut soția și copilașii. Și-i vedeam zilnic cum se sfășie și ofilesc — din vina mea.

Remușcări, rușine, — să-ți vezi tu pe cei dragi tângind. Cum să-i ajuți? Ce să le spun, când eu am adus răul în pacea, curățenia și liniștea căsii?

— Unde-l, Părinte, bunătaea lui Dumnezeu? și... un geamăt adânc însoțește întrebarea.

— Zi înainte, cred, că mai ai de spus.

— Puțin: am mers la fân, la marginea Mureșului. Copiii pe lângă mine, să-i scald.

Am intrat cu ei în Mureș și... fiindu-i de gât, pe unul cu o mână, pe altul cu alta, — l-am lăsat în voia valurilor, când amândoi erau... înecați.

Acasă soția mă întâmpină cu un sărut. Li spun că vin și copiii. Intru în casă; o îm-

face, într'un număr mai recent, o seamă de destălnuiri foarte concludente.

Constată adecă, cumcă, se înmulțesc îngrozitor transgresiunile grave chiar și în rândurile minorilor (e vorba de tâlhării în stil mare; atacuri banditești ș. a.). Și preclzează că numai anul trecut și numai în circumscripția Moscovei s'au înregistrat la 8000 de atari transgresiuni. După aceea relatează un fapt concret: „Strungarul Ivankin câștigă bine și locuște într'o casă spațioasă... Ar putea să-și vadă de educația micului său fiu de vre-o treisprezece ani. Nimeni însă nu-și bate capul cu copilul. Și nimeni n'a știut că acesta intrase în relații cu Rowdies și făcuse planul să fure dela părinți. Ceeace a și făcut, căci le-a șterpelit 500 de ruble și a luat-o pe-acl încolo cu prietenii. Mai târziu a pus mîlția mîna pe ei; era beat turtă și cu hainele numai zdrențe“.

Acum se încearcă să vindece răul cu... conferințe pentru părinți. Cări vor ajuta și aici cât ajută la Simferopol, în Crimeia, sfaturile de a nu jefui mormintele, desulate ziua mare de cete de copilandri ce nu înțeleg să asculte de nimeni, când nu li-e lor de ascultat. Cum cetim în Rex din 9 August c.

Pildă vie. Maramurașul și Satumare, și mai cu seamă Țara Oașului, pot servi multor regiuni și ținuturi de ale României mari ca exemplu de pietate, religiozitate și viață creștinească. Dar între multele parohii și comune păstorite de preoți harnici și conștiincioși de marea lor datorință, vrednică de remarcat este parohia Cărlău, din județul Satumare, păstorită de pâr. Lazar Gherghel, preot de fericite inițiative. Una:

La sărbătoarea Adormirii Maicii Domnului, mulți dintre credincioșii săi au fost în pelerinaj la mănăstirea Bixad (la o distanță cam de 35 Km. peste dealuri). Atunci însă n'au putut merge toți câți ar fi voit să-și împospăteze sufletele, mai cu seamă că la mănăstire nu li-s'ar fi putut da atențiune specială în ziua aceea a sărbătorii. După ce a trecut sărbătoarea însă, și după ce mulțimea dela mănă-

brățișez și... cu altă mână o junghiu. Cade prăbușită. Se uită jalnic la mine... ultima privire.

Acelaș cuțit mi-l implânt în piept. M'am trezit în spital, adus la viață, viu-decat și... în pușcările pe viață.

Pașii gardianului răsunau pe coridor. Acest răsunet ne deșteaptă din tăcere. Li privesc cu bunătaea, li iau mâna rece, cuprinsă de sudori, și... încep a-i vorbi.

Mă ascultă cu liniște. Rând pe rând se ivesc luminite noi în ochi, raze de mult aruncate din privire... apoi șiroaie de lacrimi.

— Frate dragă, nu ai plâns de mult. Mergi în celulă și plânge. Plângeți viața, crimele, că-s groaznice. Nu ai păcătuit numai odată, cum zici tu, ci mult, mult... și groaznic.

Cât e de bun Dumnezeu, că azi și-a dat glas și... lacrimi. Cu ele tertare și prietinie. Și zile multe, ani mulți de pușcărie ca să ispășești. Nu este tertare fără căință.

Suflet amărit, ce era cu tine, și cu sufletul tău, dacă vârful cuțitului nu da greș?

Omul meu s'a depărtat plângând. După el la trei pași, gardianul, rece și împletit, își sterge geana pe furis.

Li însoțesc cu privirea până la ușa secției. Li petrec cu binecuvântări. Să reverse Domnul peste el și cel mulți ca el deocamdată harul să... poată plânge.

Pr. Ion Belu

năstire se împrăștiase, Sâmbătă în 17 August, după amiază, sosiră la mănăstire vre-o 400 de persoane, bărbați, femei, fete, flăcăi și câțiva copii de școală, pentru a face aci un fel de exerciții spirituale până Luni la amiază, ascultând vre-o șase predici.

Harnicul preot își aduse poporul la mănăstire, mai întâi în anul trecut. Poporul a fost foarte mulțumit, și cu toată osteneala drumului, pe zăduf și praf, credincioșii au cerut să vină și în anul acesta.

Dintre membrii Reuniunii Marlane și al „Agru-lui“ parohial, s'au hotărât să meargă la mănăstire vre-o 400 de persoane, tocmai pentru ziua când va fi congresul eparhial al Agru-lui la Sighet.

De Sâmbătă după amiază, până Luni către amiază, credincioșii și evlavioșii cărlăleni au petrecut în adevărată reculegere sufletească, în rugăciuni, slujbe, mărturisiri, etc. Predicile au fost ținute de pâr. profesor dela Blaj Dr. Nicolae Lupu, care își face noviciatul în mănăstirea aceea. — S'au cuminecat toți credincioșii.

Luni înspre amiază, era tot pe atât de înduioșător, pe cât de înălțător, văzând cum credincioșii cu sacul de spate și gata de plecare, cu lacrimile în ochi, sărutau icoana Preacuratei din biserică mănăstirei, zicând Maicii Domnului: „La revedere pe anul viitor“, apoi cum se depărtau cântând, mai întorcându-se din când în când, ca să facă cu mâna semne de adio către mănăstire.

Turmă într'adevăr vrednică de vrednicul păstor. (c).

Știri mărunte

Oaspe înalt. De Foi de după masă Blajul are ca oaspe pe P.S. ALEXANDRU NICOLESCU al Lugojului. Înaltul Ierarh ieri a conferit la 8 absolvenți de teologie diaconatul, iar mâine va conferi aceluiași darul preoției.

Personale. Preaven. Ordinariat arhiepiscopesc a făcut mai nou următoarele schimbări în cler: pâr. Iacob Bucur, admin. paroh. în Nandra, a fost trecut în aceeași calitate la Așintig; pâr. Mihail Barna din Lăzărești a fost numit admin. paroh. la Hamba, iar pâr. Gheorghe Boerlu din Aita Seacă la Ioseni.

Credință Bisericii și Patriei. Aceasta a legat-o de inimă Sf. Părinte celor mai bine de o mie tinere italiene din străinătate pe cari le-a primit în audiență în ziua de 1 Sept. c. Aduse de nostalgia pământului străbun în Italia atât de scumpă oricărei inimi legate de ea cu fibrele tainice și sfinte ale iubirii de terra patria, Vicarul lui Hristos le-a laudat această pornire și le-a îndemnat în Domnul să persiste pe aceeași cale. Intre alte multe motive e și gloria nespūsă de a avea Scaunul Papal în Roma și în persoana Papii (vorba lui Dante) de a avea prezența Fiului lui Dumnezeu. Totodată le-a inculcat datorința de a arăta în largul lumii ce înseamnă a trăi, a vorbi și a se purta ca fiică a Bisericii Romane.

Războiu pe calea placardelor. Li poartă național socialistii germani împotriva catolicismului. Cu o delicateță care le este proprie, au lipit (după cum scrie Sept din 16 Aug. c.) sute de mii de afișe contra așa zivilor »dușmani ai statului«, pe păreții bisericilor catolice, a caselor diferitelor asociații muncitorești culturale-religioase »ultramontane«. Și vai de cine îndrăznește să rupă vre-o atare placard! Pentru »crime« de natura aceasta pâr. Reckmann de Gladbeck a fost osândit la patru luni închisoare; pâr. Holikamp, tot de acolo, la două luni închisoare; un concern din Koblenz la două luni

Inchisoare. Alții își așteaptă acum pedeapsa. Intre ei P. Isidor Hart, minorit din Waldbreitbach.

Progresele catolicismului în Danemarca. Incet dar sigur, crezul roman prinde teren și în patria convertitului Jørgensen. De unde acum 20 de ani în acest stat scandinav nu erau decât 10.000 catolici, astăzi numărul lor trece de 25.000. Cu îngrijirea sufletească a acestora se ostensesc 85 de preoți, în 32 parohii și mai bine de 100 biserici (aci socotind și capelele mănăstirilor și din spitale). Peste 600 călugărițe activează în lumea bolnavilor. Presa necatolică daneză e ideal de imparțială. Asemenea și forurile civile. Școalele confessionale catolice primesc subvenții de stat. Libertatea cultului e respectată sincer și pe toată linia.

Locale. Sâmbăta viitoare, de praznicul Înălțării Sf. Cruci, va predica în catedrală Cl. Dr. Augustin Popa, prof. de teologie, iar Dumineca ce-i urmează p. Ioan Pop-Câmpeanu, prof. la liceul de băieți.

— Săptămâna aceasta s'a ținut și încheiat și seria 2-a de *exerciții spirituale* pentru preoții arhidiecezani. Conducător al exercițiilor a fost p. Dr. Ioan Marianescu, canonic lugojan.

Apostolatul euharistic pentru bolnavi. S'a început acum câțiva ani în Genova și azi e lăsat în mai multe eparhii din Italia. Congregația Sacramentelor, sesizată de activitatea binecuvântată a asociației ce deprinde acest apostolat (Apostolato per la frequenza della S. Comunione agli ammalati) i-a adresat nu de mult o scrisoare de înaltă recunoștință. Scopul asociației din chestie este nu numai grija ca nici un bolnav să nu treacă la cele veșnice neîmpărțășit, ci mai vărtos trezirea dorinței în bolnavi de a se cumineca, pe cât se poate, zilnic. Și din activitatea de până acum s'a văzut că acest scop se poate atinge peste așteptări.

Repausul duminical în Italia. Asociațiile tinerești din cadrele Acțiunii Catolice italiene au făcut demersuri la autoritățile în drept să pună capăt ireverențelor negustorești din zilele de Dumineci și sărbători. Și regimul fascist a satisfăcut această dorință, ordonând strict ca în întreaga țară, în toate Duminecile și sărbătorile, să fie închise toată ziua, toate prăvăliile, cu excepția celor de lapte și de pâine, cări pot fi deschise anumit timp înainte de masă. Prevederile repausului duminical integral privesc și pe frizeri, fără să se admită vre-o abatere.

S'aude iarba crescând. Profesorul Free dela universitatea din New-York a construit un aparat, zice-se, ce crește țaria sunetului de milioane de ori. Zilele trecute profesorul a făcut o probă cu aparatul din chestie în fața ascultătorilor săi, lăsând să se audă cum lucrează forțele vii ale unui fir de iarbă, și s'a auzit un sgomot ca și când ar fi trecut un tren rapid. Cu ajutorul acestui aparat se spune că se va putea constata dacă semănăturile cresc normal și dacă semințele incolțesc sănătos ori ba. Intru cât s'ar încerca să se transmită pe calea microscopului numit lărmălaia unei străzi din New-York, așa sgomot puternic s'ar produce că ar încunjura de 10 ori pământul până să se stingă.

† Augustin Pop-Boclat, inv. pens., a trecut la cele veșnice în Deva, la 29 August c., în anul 60 al vieții sale. — În veci pomenirea lui!

Aviz. Participanții la adunarea generală a „Astrei”, ce se va ține în zilele de 14 și 15 Septembrie a. c. la Satumare, vor beneficia de o reducere de 50% pe C. F. R. în timpul dela 12 Septembrie până la 17 Septembrie a. c. Biletul întreg în stația de plecare va fi valabil și la întoarcere cu viza stației Satumare și certificatul de călătorie, ce va fi eliberat de biroul „Astrei” cu ocaziunea adunării generale în Satumare. Dr. Gh. Moga m. p. vicepreședinte.

Telefonul „Unirii”

P. Reghin. „De ce frunzașii ortodoxiei românești se topeș după anglicani și în același timp dușmănesc cu sălbătăcie catolicismul care, oricum, este mult mai apropiat de ortodoxie?” — Întrebarea e din cele sortite să rămână fără răspuns. Din simpla pricină, că nu se poate ghici nici o justificare pentru această purtare absurdă. Avem, în schimb, plăcerea de a vedea că această bi-cudătenie începe a isbi și spiritele mai răsărite ale bisericii noastre dominante. În „Viitorul” bisericesc din 1. IX-35 Pr. Al. N. Const. înșiră o seamă de „simple curiosități”, între cari prima și cea mai însemnată este tocmai această neînțeleasă anglicanofilie și catolicofobie a unor ortodocși români. — Să sperăm că deacum numărul celor cari au curajul să privească adevărul în față va crește. Atunci se vor schimba, fără îndoială, cu totul raporturile dintre ortodoxie și catolicism.

I. Sibiu. De maglavitică răpire fiind cuprinși, „Telegrafistii” Dr. aiurează așa: „Telefonistii acestui organ [Unirea] dat pe brazdă iezuitică, înstrăinați prin urmare de sufletul românesc, nu mai pot avea înțelegere pentru Maglavitul ortodox”. — Iată dar un nou și infailibil criteriu pentru a măsura românismul cuiva: maglavitismul! Crezi în Maglavit — ești bun român; nu ești din stana Lupu-lui — ești iezuit și pierdut pentru viața „telegrafistă”. — Cutremurați de vederea acestei teribile primejdii și înspăimântați de această amenințare, cerem domnilor „telegrafisti” toate iertăciunile. Mărturisim, cu pocăință, că noi n'am fost încă la stana lui Petrache [Domnii „Telegrafisti” au fost?], dar nici n'am scris dela noi nici un cuvânt „disprețuitor” despre ea. O singură dată, într-un telefon, am comunicat cuiva ceea ce scria un foarte bun ortodox în gazeta „Universul”, foarte ortodoxă și ea și „fără perciuni”. Credem iarăși și mărturisim, că ciobanul dela Maglavit „a văzut un moș bătrân, coperit cu păr lung pe tot trupul, așa că numai pe degetele dela picioare nu avea păr”; dar din ce s'a născut această vedenie cu adevărat ciobănească, nu știm [Domnii „Telegrafisti” știu?]; și cine era „moșul” din vedenie nu știm și nici Petrache Lupu nu știe [Domnii „Telegrafisti” știu?]. Știm iarăși și adevărim, că un mare frunzaș al ortodoxiei zice așa: „nu împoartă ce a văzut sau n-a văzut Petrache Lupu; important este că oamenii cred și se fac mai buni”. Am vrea să știm însă dacă și Domnii „Telegrafisti” jură în acest minunat duh al adevărului? Credem nestrămutat, că merg multe mii de oameni la Maglavit; ceea ce înseamnă, fără îndoială, că există în inimi un mare dor de viață sufletească mai înaltă. Este însă ciudat, că cucernicii pelerini cumpără bucurioși „Minunea dela Maglavit, 5 Lei”, trimit însă „naibii” pe cei ce le oferă „minunea dela Golgota”. Știm, în urmă, că cea mai mare minune de îndreptare morală o vedeau unii entuziaști ai Maglavitului în faptul că daniile credincioșilor se aruncă acolo, la poala crucii, și nu dispăre nici un ban. Aflăm însă, acum, și un alt mic amănunt: „Jos lângă crucea cu Isus cel răstignit, e o ladă mare, închisă cu lăcat, pentru strângerea banilor. Mulțimea se perândă punând fiecare câte ceva înăuntru”. — Dar încă odată: toate acestea nu dela noi. Ci din informațiile gazetelor fără perciuni. Noi, ca niște iezuiți păcătoși ce suntem, nu ne simțim vrednici să avem nici o părere într-o cauză ortodoxă ca aceasta. Așteptăm hotărârile Bisericii ortodoxe pe care le prindem foarte serios și „Universul”. Și pe ale „Telegrafului”.

G. București. Domnul Tudor, nu Vladimirescu ci Popescu, în vremea din urmă este iarăși în plină vervă. Ne procură mereu clipe de veselie gratuită cu ghidurile sale dominante. Iată-l, de pildă, pe Dominanța Sa, citind art. 7 din Constituție: „Deosebirea de credințe religioase... nu constituie în România o piedecă spre a dobândi drepturile civile și politice...”. Dar atunci, își zice în sinea lui, (și scrie în „Universul” din 25 VIII. 35) de ce Biserica catolică refuză să numească la școlile ei confessionale profesori ortodocși? Cum face și Blajul cu școlile sale. Profundă și genială observație! Ne întrebăm și noi, cum se poate tolera această flagrantă călcare a constituției? De ce, de pildă, n'ar putea fi numit d. Tudor Dominant director la școala de rabini, iar rabinul din Târgu Neamț director la școala de Notre-Dame din București? Muftiul din Constanța ar fi un excelent profesor la liceul „Șaguna” din Brașov, iar d. Isac Rozenzweig avocat al Patriarhiei din București, în locul dlui Tudor Popescu. — Așa scrie la Constituție!

Oficiul parohial Ieloda. Confirmăm primirea abonamentului pe anul curent.

S. Sîșești. Am primit abonamentul și prețul inseratului.

Cercul catolic Oradea. Am primit abonamentul pe o jumătate de an.

Oficiul parohial Vermeș. Chităm primirea sumei de 200 Lei, abonament pe 1935.

Oficiul parohial Porți. Am primit suma trimisă în contul abonamentului.

M. Anrora III. Am primit abonamentul pe anul curent.

Publicațiune de licitație

Pentru edificarea bisericii române unite dla Turda-Hodăi se publică licitație cu oferte închise, pe ziua de 15 Sept. 1935 ora 4 p. m. în sala școlii din loc.

Planul, devizul și caetul de sarcini se pot studia zilnic între orele 10—12 la sediul of. protopopesc Turda, str. Dorobanților 1 și la of. parohial gr. cat. Turda-Hodăi.

(1—1)

Curatorul bisericesc

Tipografia Seminarului Teologic gr.-cat. Blaj

Dir. Școlii Normale de fete din Blaj

ne roagă să publicăm următoarele:

Elevete cari intră pentru prima dată în cl. IV-a și a V-a a Școlii Normale să ia act că au să se prezinte în ziua de 10 Septembrie, dimineața la ora 8 la școală. (Institutul Recunoștinții)

Concurs

Comitetul central al „Asociației pentru literatura română și cultura poporului român »Astra» Sibiu, str. Șaguna Nr. 6 publică concurs pentru 10 burse à Let 7000 anual din fundațiunea »Bădila Moldovan», pe anul școlar 1935—1936, pe seama studenților români ai facultății universitare din Cluj.

Reflectanții la aceste burse vor avea să înainteze până cel mai târziu la 1 Octombrie 1935 comitetului central al »Asociațiunii» str. Șaguna Nr. 6, Sibiu, împreună cu cererea, următoarele acte:

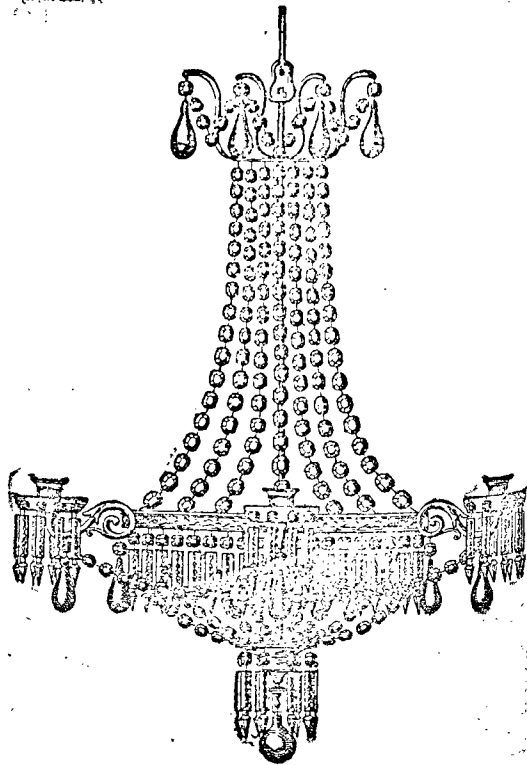
1. Certificat de naștere; 2. Certificat școlar cu rezultatul ultimului examen; 3. Certificat despre situația materială a părinților; 4. Descendenții după Gh. Moldovan și după Ecaterina P. Drăghici, fratele resp. sora fondatorului Dimitrie Moldovan și descendenții după nepoata fondatorului, anume a Dnei Maria Herbay, vor înainta și un certificat dela preotul comunei despre gradul de rudenie.

Aceste burse se vor acorda numai studenților, cari vor fi adăpostiți în Căminele studenților universitari din Cluj, vor fi plătiți Direcțiunii acestor cămine în conformitate cu Regulamentul acestora, și numai după înaintarea certificatului de frecvență.

[...] Din ședința comitetului central al »Asociațiunii» ținută la 17 August 1935.

Sibiu, la 20 August 1935.

Dr. Gh. Moga m. p. vicepreședinte
Nicolae Băilă m. p. secretar

Policandre

la
LIBRARIA ANCA — CLUJ

frumoase, din sticlă, în diferite forme, pentru bisericile noastre la sate.

Tot aici se află: Odăjdii, prapori, Crucii, Rechizite și Cărți bisericești, Imprimare, Icoane, și altele.

Cereți Catalogul Ilustrat.

(2—4)